

PERŽVALGA.

— Kaip visoje Rusijoje, taip ir Lietuvoje šįmet oras apreiškia labai blėdingus savo upus. Taip, rašo „L. K.“ lietuš praejusią savaitę kuo nepaskandino miestą Šivalių; pievas ir daržus patviniai išnešė sužemėms. Perkuni ja užmušė apie linkių laukuose keletą piemenų.

— Vilniaus „tikrųjų rusų“ (juodašimčių) sąjunga apskelbė savo organuose, kad jie turi įkurtas darbdavystės įstaigas. Taigi kviečia į jas visokių amatininkus ir šaip jau darbininkus, neturinčius darbo, ateiti. Kaip tik kokšai mulkis ateina, tuoj ji prirūšo į sąjungą, duoda pinigų ir išveda į kaimus, kad padėtų agituot tarpe kaimiečių už valdžios šalininkus, peršamus už atstovus į 3-čiąją Dumą. Tokių agitatorių, sako, dabar bastosi pilni pakampiai.

— Vilniaus dienraščiai apsidžiaugia, kad liepos mėnesį aplankysias Vilnių p. Barrow, vyriausias Šiaurinės Amerikos kalėjimų viršininkas. Jis keliausias per visą Rusiją, su tikslu prisiziūrėti į tarykščius kalėjimus. — Akyva, ko jis norės iš jų pasimokyt!

— „K. L.“ pagal „Vilniaus Žinias“ praneša, kad per šešis mėnesius Vieksniuose (Kauno gub.) tik ką neiškilo žydų skerdynės. Kazi-kokia moteriškė eidama pro žydo namus išgirdo, kad viduj kas rėkia. Tuoj suplėpėjo tarpe kumėčių ant šventoriaus, kad „žydai kaukia kataliką“. Besibastantiems meldžioniems to užteko — puolominiomis ant žydų. Vos kunigas atkalbina. Pasirodė, kad žydas buvo už ką ten sudavęs žydelką, kuri suriko ir išjudino narsių Vieksniečių katalikišką dvasę.

— Laikraštyje „Kuryer Litewski“ (Vilniuje) prasidėjo eiti atkarpose „Lietuviški atspindžiai“, apysaka parašyta

Bajoro. Leidėjai žada su jaja iškelt „dideles sensacijas“.

— Kuktos spaustuveje, Vilniuje, apleido spaustuve Pov. Matulionies veikalas „Žolynas“. Tai žolių ir augalų zodynėlis lotynų, lietuvių, rusų ir lenkų kalbose. Naudinga prigimties tyrinėtojams, aptiekiariams ir šaip jau visuomenei akyva.

— „Lietuvos Ukininkas“ nuo 26 numerio pradėjo leisti mėnesinį priedą „Žemė“ — tokio pat formato, kaip ir pats laikraštis, tik iš 8-ių puslapių. Tas priedas skiriamas Lietuvos ukininku ir ukio pagerinimo reikalams. Kaip toksai, jau neblogiausiai išrodo, — žemės statistika ir tam tikri straipsneliai Lietuvos ukininkams bus labai pravartu.

— „Liet. Kurjeras“ paduoda Vilniaus gubernijos, sulyginamasias katalikų ir žydų gyventojų (tik vyrų) apyskai tas, sulyg kurių pačiame Vilniuj: katalikų vyrų 28 582 ypatos, žydų — 43.191; daugiau žydų ant 14 606. Pavietavuose miesteliuose: k. 7.402, z. 21 737; daugiau žydų ant 14.335. Pavietuose: k. 402 058, z. 64 611; daugiau katalikų ant 337.447. Per visą guberniją vyrų: katalikų 438 042, žydų — 129 539. Daugiau katalikų ant 308.503. — Kitų tikėjimų ten skaitlinės nėra.

— Viršui minėtas laikraštis praneša iš Radviliškio (Kauno gub.), jog ten buvo surengta lietuvišką teatrą perstatyti; ir kada jau viskas reikalingas buvo parušta bei publika susirinko tai policija jėmė teatrą ir uždengė. — Zymus žingsnis atgal prie „laisvių“!

— „Vilniaus Žiniuose“ 83 N tilpęs keleto inteligentų pranešimas, kad yra sumanyta leist mėnesinį laikraštį — „pirmiečių inteligentų visuomenės organą, skiriamą literatūros, mokslo, visuomenės ir politikos reikalams“. Po pranešimo pasirašė: G. Petkevychaitė, A. Lelis, J. Šaulys, J. Biliunas, D-ras P. Avizonis.

Iš Lietuvos.

Vilnius. Birželio 6 d. baigė odos dirbtuvių darbininkų susivažiavimas, kuris tęsėsi kelias dienas. Per susivažiavimą išsiaiškino, kad dirbtuvėse yra daugybė išdirbtų odų, kurių nėra kam pirkti. Todėlei dirbtuvių savininkai daugybę darbininkų atstato nuo darbo. Darbininkai nutarė, kad odų fabrikantai prieš paliuosavimus nuo darbo turi jiems mokėti už tris savaites darbo.

— Birželio 12 d. Vilniaus karės apskričio teismas pasmerkė miriop J. Kojį 18 metų, kaltinamą už pasikėsinimą ant policisto gyvasties.

— Birželio 10 d. Stepono gatvėje sprogo bomba, kuri sugriovė namų sieną. Iš žmonių nieks nenukentėjo.

— Tą pačią dieną policija suėmė korespondentą Vilniaus laikraščio Birinčiką, kurį pasodino į Vilniaus gubernijos kalėjimą.

Kaunas. Kauno gubernatorius paskyrė 100 rub. bausmės „Nedėldienio Skaitymo“ redaktoriui už patalpinimą N. 23-me straipsnio „Šis-tas apie žemės klausimą“.

Dagi „Ned. Skaitymui“ kluvo!

Kauno darbininkų tarpe prasidėjo dideli vaidai. Vieni iš jų nori, kad viskas būtų lietuviškai, kiti gi — lenkiškai. Tuos, kurie save lenkais vadina, palaiko ir Žemaičių vyskupas Paliulionis. Neseniai jis paaukavo lenkų „endekų“ mokyklai 300 rub.

Alunta (Ukmergės apskr.) *Sumuštas urėdninkas.* Gegužės 14 d., kada žmonių dauguma jau buvo atlikę mugeje savo reikalus ir rengėsi važiuoti namo, staiga pasklydo po miestuką šauksmas: „gelbėkit, muša!“ Mat aludėje keli vakinai ir keli rusai gėrė alų. Jų ten, begeriant alų, susimus

ta. Tada vienas rusų, išsprukęs pro langą, ėmė rėkt, kad juos ten nori užmušt. Tuojaus pribuvo urėdninkas su sargybinju. Karčiamoje jiedu ėmė darbuotis su nagaikomis ir, žinoma, visus iš ten išvaikė. Čia žmonės, kitas gal nesupratęs kame dalykas, kitas gal tyčia, ėmė kibti prie urėdninko. Šis, parodydamas savo drąsumą, ištraukė kardą, o čia kas-žin kas iš minios davė jam akmeniu į sprandą Reikėjo tik pradžios. Tuoj kiti pradėjo svaidyti akmenimis ir garsus Aluntos karžygis turėjo, kaip tas Kuropatkinas „atsitraukti pilnoje tvarkoje“. Gerai, žinoma, ir padarė, nes ant galo pradėjo jį leisti kas akmenimis, kas pagaliais — ką tik kas pastvėrė. Ant to da nepasibaigė. Atsirado keletas drąsulių, kurie, nusiviję urėdninką, išdaužė jo buto langus. Tą pačią naktį pribuvo su aštuoniais sargybiniais Utenos pristavas. Už tąjį triukšmą, areštavo: P. Petrauskį — iš Padeksnės ir iš Ruņionių sodz. 4 vyrus: du broliu Girdvilius, Ant. Umbrasą ir Mat. Tubą. Buvo areštuotas ir D. Raišys, bet jį tuojaus paleido. Jų visus nuvarė į Ukmergės kalėjimą. Už ką juos dabar areštavo ir tokiame svarbiame laike atitraukė nuo darbo? Juk ant mugės ne jie vieni buvo. Bet kalčiausias tame, tai pats Aluntos urėdninkas — perdaug jau jis drąsus buvo.

Sargybiniai atsigrudo, kaip pasirodė, ne vien dėl to atsitikimo. Mat aluntiečių nebuvo kaip reikiant pataisyti keliai. Pasiėmę starostus, rašinėja jie po sodžius ir varo taisyti kelius. Uzdavė gerai žmonėms, bet ne pasigailėjo ir starotų. Aluntos storastą Jakučionį taip pridaužė šaudyklių apysodais, kad dabar guli ant patalo.

Alunta (Ukmergės apskr.) Aluntoje yra valčiaus mokykla, prie užlaikymo kurios pri-

sideda visi Aluntos valsčiaus ukininkai. Ant kiek ji mums buvo ikišiol naudinga, gali kiekvienas suprast, nes joje, kaip ir visur, buvo mokytojas rusas, kuriam, zinoma, nerupėjo mūsų vaikų lavinimas, bet tik jų rusinimas.

Ilgai reikėjo kovot, pakol išgavom pamintas savo tiesas. „Susigriaudino“ antgalo biurokratų širdis ir paskyrė į Aluntą mokytoją—lietuvį Jaudegį. Dar prieš jo atvažiavimą, buvo sušaukta valsčiaus sueiga dėlei paskyrimo mokytojui algos. Bet nesusirinkus pilnam skaičiui rinktinų, turėjo ir tie patys nieko nentare išsiskirstyti. Tada paaiškėjo nuomonės rinktinių apie mokyklą. Girdi, jeigu atvažiuos lietuvis — paskirt jam algą didelę, bet jei rusas — tai duot algą tokią mažą, kad pats nepanorės but. Ir ištikrųjų, ant antros sueigos, suėję rinktiniai ir patys pamatę mokytoją lietuvį paskyrė jam algos 500 rublių ant metų, bet su tokia sąlyga: jeigu mokytojas mokintų vieną kokią kalbą — tada alga per pusę. Tas buvo padaryta tam, kad kaip—kurie manė teip: girdi, valdžia gali mus apgaut, dabar paskyrė mokytoją lietuvį, bet kaip mes duosim jam algą didelę — ims tada ir atsiųs mums rusą, o tie mums daėdė jau iki sočiai!

Dabar mokytojas pradėjo jau mokint vaikus ir nežiurint, kad vasaros metas, susidarė jų apie 20.

Marijampolės apskr. pas Ivoniškio dvarininką (zydą) birtelio 20 d. š. m. atėjo 3 vaikinai ir pareikalavo 500 ar 200 rublių ir darbininkams palkūrinimų. Vienas dvarininko svečių, besikalbant aniems vaikinams su dvaro valdytojais, iš užkampės paleidęs švį į užpuolikus ir buk suzeidęs vieną jų. Tada šitie emė irgi iš revolverių pyškyt ir užmušę tą svečią.

Gelgaudiškio dvarininko Komaro advokatą Štrimą pašovė kas—žin kas dėlei girių kirtimo.

Garliava (Senapilės pav.). Ne toli Garliavos gyvena girių prekininkas žydas Abelis Solkis. Gegužio 12 d. atsilankė pas jį tris ginkluoti vyrukai, ir atstatę revolverius, pareikalavo nuo žydo 2000 r. ir revolverį. Nusigandęs žydas revolverį atidavė, pinigų—gi pasakė neturįs. Tuomet tie vyrukai išėjo prisakę, kad pinigai būtų parupinti už dviejų savaičių: jie tuomet ateisią jų atsiimtų.

Kriukai (Naumiesčio p.) Žmonės per visus metus be paliovos kurstyti Žemosios Panemunės (Fergiso) kunigų prieš marijavitus kovo 19 d. naktį 12 valandą užpuolė Servydų kaime, Dabralalės v. ant namo Bernardo Januševsko, šaudė per langus, juos net su rėmais, basliais (kuolais) daužė sasparras ir sienas ir per išmuštus langus mėtė pagaliais ir lazdomis. Toji pat „tikrųjų katalikų“ gauja nuo 12 iki 3 valandai tą pačią naktį panašiu budu sudaužė šių marijavitų namus: Simo Dabašinsko, Baltramiejaus Mašanaucko, Andriaus Ašmencko ir Jievos Šopienės. Visų viršpaminėtų namų gyventojai, o ypač moters ir vaikai, baisiai nusigando ir dėlei išmuštų langų nakties laike ir prieg tam šaltam laike — peršalo ir apsirgo 7 ypatos. Byla paduota teisman; gegužės 20 d. tyrinėtojas iš Suvalkų traukė į Naumiestį Servydų marijavitų liudininkus. Didžiausiais kaltininkais pasirodė kunigai. Kaip byla baigsis — parodys laikas.

„Liet. Ukininkas“.

Malkova (Mogiliavo gub., Locna kor.). Paėmęs pluksną į ranką, pasistengsiu truputį parašyt apie lietuvių—iššivių bruzdėjimą, gyvenančių Mogiliavo gub. Ir teip: nuo pe-

reitų metų, pradėta čia darbuotis pakėlimui nuvargintų žmonių iš po sunkaus padėjimo, o labiausiai iš tamsybės prietarų. Bet susipratimas tarpe jų nelabai kyla. Yra čia įsteigta viena draugijėlė (sąnarių 46), bet toji nelabai auga. Gal kas užmes, kad čia niekas nieko neveikia ir kad vadovai jų snaudžia, už tai ir susipratimas tarp lietuvių čia da teip žemai stovi. Bet priešingai, čia kaip kurie draugai dirba, net išsijuose, tik, ant nelaimės, jų darbai, galima sakyti, be vaisių. Dėlko teip. Dėlto, kad tam visam užkenkia netaktiškas tų pačių draugų pasielgimas. Vieni stengiasi platinti vienybę ir meilę tarp žmonių, o kiti prieštarauja; per tai tarp jų išėina nesutikimai, barniai, ir zinoma, pašaliniai žmonės, matydami tokius jų tarp savęs nesusipratimus laike susirinkimų, ne labai gerą nuomonę apturi ir apie visą darbą.

Pavyzdžiui paduosiu šį atsitikimą. Pradžioje šių metų buvo čionykščių lietuvių—iššivių vieuotinas susirinkimas. Prakalbos tęsėsi nuo 9 val. ligi 12 val. nakties. Susirinkusių buvo daug. Kalbėjo pirmučiausia p. A. Pridotkas, nurodydamas blogus darbus ir priespaudimus „ponų ir kunigų“, prie kiekvieno sakinio pridėdamas „ponai ir kunigai“. Ant galo, kaip tik kalbėtojas ištare, kad: „ateis laikas ir darbininkų puslėta ranka sutrupins caro sostus ir tt.“ tuoj tarp kelių klausytojų pakilo triukšmas ir pertraukė kalbėtojaus kalbą. Tada išstojo koks ten K. Vizins ir pradėjo kritikuoti kalbą p. A. P., sakydamas, kad minėtasis P. labai nereikalingai užsipuldinėja ant kunigų, kad ne visi kunigai lygūs. Galiausiai iš prakalbų išėjo ypatiški užmėtinėjimai. Žmonės, matydami tą viską, tokius barnius, tokius nesutikimus, pykastis, nenori

paskui nė jų žodžių klausyti, nes nežino kurio klausyti; nenbenori ir eiti ant tokių susirinkimų, kur viskas užsibaigia barniais ir išrodinėjimais viens kito blogu darbų. O per laikraščius tie patys draugai, arba tiesą sakant, nekurie vadovai skundžiasi ir dejuoja, buk žmonės esą tamsūs. Kiek man teko matyti, tai žmonės, zinoma, kaip ir visur, yra dar tamsūs (tai kam dar reiktų juos šviesti, kad būtų jau šviesūs!); bet taktiškai ir apmisllytai ką veikiant, galima tikėtis, kad žmonės laipsniškai apsišvies, ims visi darbuotis. Tiesa, pas mus dabar susirinkimai buna beveik kas nedėlią, bet jie visada vienodi: tik skaitymai naudingų laikraščių kaip antai: „Vien. Liet.“, „Kovos“, „Skardas“, „Žarijos“ ir „Liet. Ukin.“, o prakalbų pas mus maža, nes truksta gerų kalbėtojų. Naudinga yra ir skaitymas gerų laikraščių, bet kalbos žodis, pasakomas susirinkusiems teipogi turi savo svarbą ir jiega. Rašto žodis, sako, griauja sostus, naikina neteisę ir visus tamsybės darbus. Bet didelę vertę turį ir kalbos žodis. Ypač mums, lietuviams, kurių daugelis ne skaityti nemoka. Tik reikia prakalboje prisilaikyti daugiaus taktikos, turėti šiokią—tokią praktiką, abelnai agitaciją varant.

Mano nuomone, geriau būtų padarius vieną gerą susirinkimą ir užsikviesti gerus kalbėtojus, kurie gerai išaikintų žmonėms daug naudingų dalykų; ir abejonė nėra, kad vienas geras kalbėtojas daugiaus žmonėms naudingo pasakytų, negu desėtkas menkesnių, kurie varo tik vienus „debatūs“. Man tokie susirinkimai išrodo nelabai naudingi, koki pas mus dabar yra daromi, kur iš 300 lietuvių — ateina susirinkiman vos 30—40 ypatų. Reiktų prie žmonių prisitaikint ir patraukti juos visus į susirinkimus.

Taigi, brangūs draugai—lietuviai, jeigu norime nuveikti ką gero, tai meskim į šalį tuos mūsų netikusius papratimus, tą puikybę ir didystę. Lai mūsų širdise dega meilė ir vienybė ir netroškime nereikalingos garbės, ir „viršaus“, o dirbkime susispietę viską iš pasišventimo ir apmislų; tada tikrai apturėsime gerus savo darbo vaisius.

R-aus žentas.

Plateliai, (Telšių pav., Kauno gub. Locna kor.). Tas Lietuvos kampelis tebėra dar labai tamsus; nors ir yra čionai pradinė mokykla, bet rusui mokytojai išėjus, mokykla jau nuo pusės žiemos našliauja. Žmonės—įpratę į girtuoklystę; čionai iš vietinio monopoliaus išgeria per metus degtinės netoli už 15 tukstančių rublių; o apie apšvietimą jie visai nesirupina; apie lietuvių mokytojaus gavimą jiems nėra galvoj, gal prisieis ir toliaus mokyklai našliauti.

Čionai nėra nė vartotojų draugijos krautuvės; nors buvo šįmet prasidėjusi rengties prie įsikurimo, bet dėlėi kai kurių įvairių priežasčių liko tas sumanymas apleista.

Laikraščių mažai kas teskaito, — vien tik inteligentai; o jų mažai čia tėra; kiti tamsuoliai nesigėdžia net niekinti laikraščius. Plateliškiai jei bent tuom yra laimingi, kad turi darbštų apšvietimo dalykuose kleboną kun. Rubuževičių. Jis savo parapijai kiekvieną kaimą parsiųsdino savo lėšomis pusei metų „Nedėdienio Skaitymus“ apšvietimui parapijonų. Kiti laikraščiai mažai čion tesukinėja: „Saltinio“ kokie du ar trys egzemplioriai, „Lietuvos Ukininko“ 2 egz.; „Vilniaus Žinios“ kol buvo nesustojusios, vėlei atėdavo vos po du ar tris egzem. „Skardo“ arba dabar esandios „Žarijos“ visai neįreidė. — Motie butų mums,

plateliškiams, susiprasti ir labiau apšvietimo dalykuose pasirupinti.

Plateliškis K. Sidabraitis.

Mano nieksystės.

(Iš gyvenimo Škotijoje).

„Vienybė Lietuvosninkų“ nr. 29 „Iš Didžiosios Britanijos“ tarpe kito ko, p. J. Čerkevyčius patėmyja ir mano nieksystes. Negaliu nepasakyti, kad nebučiau padaręs klaidų gyvendamas Škotijoje. Viena didžiausiųjų iš tų klaidų, tai ta, kad nepažindamas žmonių, prisiglaudžiau prie Bellshill'io L. S. D. P. kuopos. Tas labai daug užkenkė platinimui. Kelias tos kuopos narių savo nieksystėmis buvo labai įsikūrę visuomenei (tuom tarpu čia jų neminėsiu), o net ir pati kuopa da pirm mano nuvažiavimo buvo juos išbraukusi iš narių skyriaus. Teip pradėjus varyt man tarp žmonių agitaciją, visuomenė gana šaltai priėmė. Vienok ilgainiui varant agitaciją per laikraštį „Laiką“, kurį išleidinėjo sulyg sprendimo kai kurių socialistų, atžagareiviška lietuviška bendrija „Varpas“, ir gyvu žodžiu truputį kryo į gerąją pusę, ir laike 3 mėnesių per „Laiko“ redakciją įplaukė į 40 svarų sterlingų aukų revoliucijos reikalams Lietuvoje. Už ką p. J. Čerkevyčiui, nė keliems kitiems socialistams, tas dalykas mažai apėjo.

Tuom pačiu laiku įvedus po mano priežiura vakarinę mokyklą salėje Bellshill'io L. S. D. P. kuopos, skaičius sąnarių minėtoji kuopoj žymiai paaugo. Ret neilgai teip geraiėjo. Apsunkintas darbu, turint pagelbėti „Laiko“ redakcijai suredaguot laikraštį, mokinimą turėjau apleisti; apleidus mokinimą pradėjo iškrikti ir kuopos nariai. Netrukus mirė ir „Laikas“, tikriau jau perėjo į kun. Čiuberki-

rankas. Aš palikau po senovei raidžių rinkėju ir parinkdavau kai kurias iš Lietuvos žinutes, kaip kada įsukdams ir savo politiką. Čia jau prasidėjo šnairavimas kai kurių socialistų, ypatingai tu, kuris mėgo labai daug rašinėti apie kunigo kelines. „Vienybės Lietuvosninkų“ skaitytojai turėjo progą daug kartų įvairiais slaptvardžiais tai patėmyti. Pradėjo man iš mėtinėti, kad socialistas dirbt pas kunigą negali ir tt., ir siuntė manę dirbt į kokį nors pabrikią, bet ne pas kunigą. Žinoma, tokių patarimų aš nepa klausiau. P. J. Čerkevyčius ant manęs šnairavo iš seniau, kad aš budamas arti „Laiko“ redakcijos, nepatalpinau nekurių jo raštelių, kuriuose jis kartais nepasidrovėjo apšmeizti nekaltiausią ypatą, by tik butų žymioms raidėms pabraukta jojo vardas. Teip, da išeidinėjant „Laikui“ p. J. Čerkevi gerai nepamenu, ar pabaigoj 1905 ar pradžioj 1905 m., skundėsi, kad „Laikas“ niekai, nes visko netalpina.

Kas įdomiausia, kad ir kun. Čiuberkis, kaip girdėjau iš lūpų pačių viršininkų Bellehill'io L. S. D. P. kuopos, išpradžių žmonėms liepė skaityti laikraščius, o „Darbininkų Balsą“ net pagyręs. Bet kada socialistai pradėjo rašinėti apie jį visokius nebutus daiktus, tada pradėjo iš ambonos apšaukt „bedieviškais“.

Pasakius gryną tiesą, tad kun. Čiuberkis nėra pirmąs grynai konservatyviškų pažiūrų, bet nėra nė absoliutiškų. Išmintingą reikalą jis neužboikotuoja. Štai vienas atsitikimas: Man išvažiuojant iš Škotijos ant parapijos mitingo, kalbant man apie Lietuvos revoliuciją suaukavo susirinkę parapijonai į 5 šil. ar daugiau, nors buvę ten socialistai neaukavo, arba teisingiau pasakius boikotavo. Tą gal pailudyti ir revol. komi-

kasierius, nes tuos pinigus jam perdaviau pats savo rankomis.

Kaip jau aukščiau paminėjau, dirbant man prie kun. Čiuberki leidžiamo laikraščio už raidžių rinkėjų ir pradėjus šnairuot ant manęs kai kuriems, aš pradėjau mažiau kisti į kuopos tvarką. Visas rėdas pradėjo irti. Vieton mokyklos, kuopa nusprendė rengti kas 2 savaiti šokius. Svaiginančių gėrimų į salę įsinešti, sulyg kuopos padarytų įstatų, nebuvo valia; bet įvedus šokius patįs nariai tą tvarką laužė ir atsitiko gana nesmagių dalykų. Kuopa diena iš dienos mažėjo. Teip vadinamieji patįs kuopos stulpai, pradėjo atšalti ir nelankyti nė mėnesinių kuopos susirinkimų. Liepos mėn. ant pusmetinio ir kartu mėnesinio susirinkimo, teatėjo vos 4 kuopos nariai (su manim).

Įnešus man, kad pakviest per laiškus visus kuopos narius ant sekančio šventadienio ir atlaikyti pusmetinį susirinkimą, o kuopos komitetui išreikšti panieką, buvo perskaudu užgirsti p. J. Čerkevyčiui, užtat jis labai ant manęs įsirdo ir ant sekančio visuotino mitingo neatėjo, bet parašė kuopai laišką, kuriame netruko išsireikškimų ant manęs. Tą gali pamatyti p. J. Čerkevyčius da šiandien kuopos protokolų knygoje, kur pats savo ranka parašė, jeigu jos nesunaikintos. Tai viena iš didžiausiųjų mano nieksystių, kuria aš teip puskaudžiau Škotijos progresyviškąją visuomenę. O kilant aštrumams, patariu, teisingiau pasakius, norėjau parodyti praktikoje teoretiskąjį socializmo mokslą, paduot tą dalyką išrišti trečiųjų teismui.

Todel, susidurimas su p. J. Čerkevyčium išėjone iš kuniginės kovos, kaip kad jis nurodo iškreiptai, tik vien dėl pikto jo ir kai kurių mano priešų noro, kuriems aš svilindavau akis už blogus jų papročius.

Kokį minėtas teismas padarė nuosprendį, man visiškai nepranešė, tik buvo girdima, kad vieni teismo nariai apie mane kalbėjo: „kad reikia jį nušauti, kaip Gaponą“, kiti neatrado mano pusę jokios kaltės ir man išvažiuojant iš Škotijos sušaukė mitingą ir užkvietė, kad atečiau atsisveikintų. Apie pačius teisėjus tuom tarpu plačiau nenurodinėjau.

Apie „Lavinimosi Draugystę“, aš tiek iš tolo galiu pasakyti. Išvažiuojant, aš prašiau St. ir Sir., kad apsiliktų kuopoj neramumams, juodu atnaujintų, kuri jau kartą gyvavo, vakarinę mokyklą. Viršminėti, abudu yra pamokinti ir turėjo prasišalinti nuo laisvės laikų Lietuvoje. Nesnitaikant su socialistų kuopos nariais, turėjo būti uždėta pašaliai. Todėl kiek aš galiu spręsti, tad „Lavinimosi Dr-stės“ tikslas buvo, nestelbti L.S.D.P. kuopą, bet paruošti jai dirvą.

Nesistengiu, šiūom savo raštu pertikrint visuomenę, kad p. J. Čerkevyčius mėgsta ne teisingai reklamuotis, bet parodau dalykų stovį iš taip vadinamos tamsiosios pusės. J. Čerkevyčia rašo, kad dirva socializmui Škotijoje gera. Aš pamatau ją labai bloga iš vienos pusės, iš kitos vėl gera. Blogoji pusė tame, kad 70 nuosimtis gyvenančių Škotijoje lietuvių nemoka skaityti, nekalbant apie raštą. Jeigu toji tamsi mūsų minia ir pritartų socializmui, tai vienok jie būtų tikrai aklais fanatikais, kaip nekurie buvo ir mano laike tokiais. Nuo tokio socialisto nauda maža, kiekvieną valandą vėjaliui pustelėjus jis gali nukrypti į kokią nebuk ten pusę. Geroji dirva tame, kad kapitalas Škotijoje darbininką spaudžia lygiai, kaip ir visur.

Džiaugiuos, kad socializmas Škotijoje kaip p. J. C. aprašo, kyla, bet vėl nusimenu gerai tą dalyką pažindamas. Teisybe, skaičius kuopų padidėjo,

bet ar padidėjo abelnai nariai, to nepasako. Čia paduosiu gero socialisto, žmogaus sąžiningo laiško ištrauką. Vardo jo nepaduodu, nes gal ir ant jo pradėti šnairuoti, o dabartiniame laike, jis žmogus ten įtekmingas. Tarpe kitko štai ką jis rašo:

„Kas apie kuopos stovį, tai turbūt jau bus galas L.S.D.P.; pasidalino neva į kuopas: Bellshill, Mina Park ir Mosendo; bet kaip man žiuris, tai ne nuo vienos nieko negirdėt. Vėliau pranešiu apie visą kuopų stovį. Jau antras mėnuo ne jokios sueigos nebuvo, teipgi ir mokėjimas užsilikę viso praėjusio laiko. O apie jūsų sudžias tiek galiu pasakyti, — kaip pirma buvo pasikėlę į tokius didvyrius, tai dabar kaip dumas ore pranyko. Kad ir ant tamstos buvo užmetimai iš visų pusių; pagalt jų nusprendimą, dabar aiškiai pasirodė visuomenei, kokias jūs kliūtis padarėt kuopoje. Kaip jūs dalyvavot kuopoje, tai augo kuopa ir turtas, kaip tik jūs atstojot, ir viskas dingo. Tai dabar supranta bei numano kožnas doras narys, kuris šiek — tiek apgalvoja“.

Tiek niekšysčių pridirbęs, šiandien ramiai sau svyruoju kitam pasivietij, tik kaip kada sulaukdamas apmokėjimo už savo triusą.

J. Gegužis.

Politiszkos žinios.

Rusija. Kareivių pabėgimai kas sykis dauginasi; ypatin gai tas pažymu pačiame Peterburge, kur nepraeina tos dienos, kad vietiniai laikraščiai nepraneštų kokio desėtko ar kito prapuolusių iš kazarmių kareivių. — Jau tie valdžios priešai.

Maskvos gener. gubernatoriaus uždėjo ant 8-nių laisvėnių laikraščių po 1,000 rublių bausmės. Mazesniuosė mie-

tuose laisvesnė spauda beveik jau visiškai užgniaužta. Neseniai net demokratų „Rieč“ tapė konfiskuota ir pažadėta visiškai uždengt. — Eina vėl senąja despotizmo vaga.

Liepos 21 d. ant stoties Karalissa, ant Kaukazo, 20 plėšikų užpuolė ant traukinio, sušaudė sargus ir atjėmė nuo valdžios išdininko 10,000 rublių. — Aiškus valdžios negalėjimas savęs apginti ir reikaliningumas ją pamainyti žmonių valdžia — demokratiška.

Maskvoje, liepos 25 d. pakorė kalėjime mergaitę Fromkin, kuri dar kovo mėnesy kėsinosi nudėti policijos ex-prefektą, gen. Rheinbot. Ją suokė, kad prašytų nuo caro susimylėjimo. Su paniekinimu jį tą mylistą atstumė ir nuėjo po kartuvių.

Liepos 20 tapė įvesta visoje viešpatystėje nauji įstatymai apie karės teismus. Sulygtų įstatymų, dabar labai sparčiai bus galima žmones pasmerkti ir numarinti. Pirmiaus suimtiems buvo duota dvi savaites laiko, per kurį eidavo neva byla; visgi buvo geriaus, nes kaip kas spėdavo savo liudininkus pristatyti ir nuo mirties išsigelbet. Dabargi karės teismo tardymų laikas sutrumpintas iki 3 dienų. Taigi „teisdariai“ dabar daugiau laiko turės. Pirmiaus karės teismas buvo tikrai tam tikrose „neramiose“ srytise, dabargi jis bus įvestas ant visados beveik į kiekvieną guberniją. Tokioms caro „geradėjystėms“ įvykus, tuoj ir vaisiai jo aukų pagausėjo: karės teismai kasdieną čielas eiles aptartų ir sujimtų valdžios priešų, varo į aną geresnį srietą.

Rinkimai į 3-čiąją caro Dumą eina labai iš lėto — ir revoliucionieriai, ir pagaliaus pažangesniejie demokratai valdžios darbais pradeda nebeatitikėti, todėl nuo balsavimų prisituri.

Peterburge ir Maskvoje pra-

sideda stambūs ekonomiški streikai. Maskvos apielinkėse streikuoja 40,000 Morozovo audėjų. Socialdemokratams naudojasi taja proga ir varo tarpe darbininkų politiską propagandą.

— Liepos 26 d., darant carui Krasname Siele kariuomenės peržvalgą, sutreikavo Semionovsko pulko gvardija ir atsisakė eit ant parodos. Jie reikalavo, kad būtų pašalintas nuo tarnystės jų generolas Reimon, kurį metuose 1905, su generolu Min žiauriai malšė Maskvos sukilimus. Tuojaus buvo padaryta pulko barakose krata, kur rado daug draudžiamų raštų ir sujėmė keletą agitatorių. Valdžia tą atsitikimą akiliai slepia, kad kiti pulkai nedažinotų ir neužsikrestų.

Koreja. Priverstinis atsisakymas karaliaus Yi nuo sosto, nenuėjo teip ramiai. Nors karalius buvo pusėtinas neranguolis ir piktas despotas, nors po jo režimū kentė nelaimės ne tik žemoji liaudis, bet ir poneliai, tačiau dabar visi vėl pradėjo jo gailėtis. Tokia mat vergų dvasė! Pradėjo kilti visi prieš Japonijos rėdą, kas arčiau, kad sukilo Korejos kariuomenė, ir ko gero pradės su japoniečiais kariauti. Japonijos randas nedaug da kareivių teturi Korejoj, viso tik 10,000; todėl tik ten liepia kištis, kur butinai reiks apginti japoniečius nuo užpuolimo; beje išstatė sargybas prie parako ir ginklų sąkrovų, kad neprileistų korejiečių, arba uždegtų nebeatsispirdami. Naujas karalius Wihau, visame pritaria Japonijai. Bet, kadagi jis yra idijotas, tai menama, jog ne pati Japonija jo ilgai nelaikys ant sosto. Jo vieta bene teksianti jo broliui Huiwha, kurs anais metais buvo net ir Amerikoje ir su New Yorko mergoms padarė skandalą, užką tėvas užmokėjo iš valdžios išdo \$30,000.

Austrija. Tik ką atsidarė vietinis reichsratas (parlamentas), tuojaus susikibo priešingi politiški gaivalai. Visų pirmu socialistai atstovai atsiskė balsuot už reichsrato viceprezidentą, kurs buvo ne socialistas. Pastatė kandidatą nuo savęs, bet už jį gavo tik 101 balsą. Toliaus socialistai ant pirmos vietos juosė ministrams užklausimą dėl caro 2-rosios Dumos, ir kodėl Austrijos valdžia padeda Rusijai gauti užsieniuose paskolą. Tas klausimas bus gana karštas. — Menama, kad ir kituose parlamentuose socialistai spirgins savo valdžias už Rusijos paremimą.

Rymas. Parlamento teismas perkrato bylą neseniai išsiaiškinusių garsingų išeikvojimų valstybės turto. Vyriausio vagišiai, buvęsi ministeris Nasi ir jo sekretorius Lombardi, yra kaltinami išskleidime pusės milijono lirų. Jie prašėsi išleisti iš kalėjimo po paranką, bet tos mylistos teismas vagiliams nesuteikė.

Isz Amerikos.

Haywood — liuosas!

Boise, Idaho. — Ant galo Haywoodo procesas užsibaigė: liepos 28 d. (subatoj) prisai kintieji tiesdariai išnešė ištarmę, kad William Haywood, Vakariųjų Anglekasių Sąjungos sekretorius ir išdininkas nėra kaltas. — Nežiurint į suktybes, melus, papirktus kapitalistų liudininkus ir spaudą, nužudyt nekaltą žmogaus nepasisėkė. Steunenbergo už mušėju pasiliko žmogžudis Orchard. Gal pabijojo žmonių įnirtimo? Visur jau grumzdė darbo sąjungos ir dideli Amerikos proletarų sluogsniai. Bet kaip dabar bus su pačiais kapitalistais, kurie pusantrameto nekaltą žmogų, iš namų išvoję, kalėjime kankino? Ar gi dabar nevertėtų jų vest prie

to, prie ko jie stumė savo nekaltą auką prie kartuvių? Kaip dabar bus su Ruzveltu, kurs prieš teismą apšmeizė Haywoodą ir siundė ant jo tiesdarius, nurodydamas ir pasakydamas, kad jis (Haywood) esąs „negeistinas pilietis“? Kas tuos demagogus nubaus?

Dabar eis dar teismas ant Moyerio ir Pettibone. Bet kadagi jų byla dar menkesnė už Haywoodo, tai menama, kad tas komedijų „teismas“ dar greičiau užsibaigs, negu praverstė dantų galandinimą ant Haywoodo.

Mēs iš savo pusės ištariam: tegyuoja organizuotasis darbas! teklezdi visuomet teismuose tokia tiesa, kaip Boise!..

Miškeluokis, o ja ujiešmą drožia.

Sykį rašėm, kad kerosino višpats — multi-milijonierius Rockefeller yra spiriamas užsimokėti \$29,000,000 pabaudos, ką nuvogė ir nusukė nuo valstybės jo valdomoji „Standard Oil Co.“ Jau radosi nenuoramų, kurie suka sau smegenis, ką Amerika turės su tokia didele pinigų suma veikt. Todėl tulas Hull, iš Los Angeles, sumano, kad iš tų 29 milijonų dol. butų pabudavoti penki kariški laivai. Net ir milijonierių vardus pataria jiems duot. Kitas kas ten sumanogeriau jau: liepia išbudavot universitetą. Tuomtarpu Rockefelleris savo milijonų duot visai nē nemislina.

New Yorko ištivirkėliai.

Paskutiniam laike New Yorkas patvino bizuriaisomis prazangomis; bėgy keliolikos dienų užpulta ant gatvių 17 moterių, mergaičių ir net kūdikių; kiekvienas užpuolimas užsibaigė gyvulišku išsidryvimu ant bespėkių aukų. Viena mergaitė, Virginija Bariš, 17 metų pateko devyniems niekšams; paliko ją tokiam padėjime, kad tuojaus išėjo iš proto; lenko Falxorskio mer-

gaitė 5 metų išgėdinta lyg mirties. Miesto policija sakosi nevaliojanti nē gyventojų apginti nē piktadarių sugriebti. — Bet užtai straikierius valioja ganyti.

Primušė agitatorių.

Ely, Minn., praėjusią savaitę buvo šioks atsitikimas. Miestelin pribuvo, Vakariinės Anglekasių Sąjungos pasiūstas organizatorius Lundstrom ir pradėjo prikalbinėti krautuvių gizelius prie sąjungos. Išgirdęs apie tai vienas vertelga, atlėkė su geležies šerdekšniu ir jėmė agitatorių mušt; šis norėjo pabėgt, tat vertelgai atėjo ant pagalbos kiti jo bičiuliai, kurie biedną agitatorių vos pusgyvi paliko. Ant galo atėjo ir policija, agitatorių sujėmė, pristatė teisman. Teisdarys paliepė agitatoriui kuoveikiaušiai miestelį apleist. Mušėi vams — nieko. Dabar tarpe anglekasių didelis bruždėjimas. Bet miestelio „piliečiai“ apsiginklavo, išprašė teismą daugiau policijos ir žada prieš anglekasius spirties. — Tokia yra Amerikoje laisvė žodžio ir ypatos.

Streikai

atsinaujino.

San Francisco garsieji gatvekarų streikai vėl atsinaujino; dabar pametė darbą vien tik konduktoriai. Jau vėl buvo keletas susidurimų tarpe streikininkų ir streiklauzių. Visuomenė streikieriams ir dabar užjaučia.

Maištas dėl

„košerio“.

Philadelphijoje, liepos 25 d. iškilo tarp žydų sumišimai. Mat „košernosios“ mėsos trastas pakėlė ant jos kainą nuo 6 centų iki 16 c. ant svaro! Suprantama, kad tas skaudžiai ant dievotų ir biednų žydėlių atsiliepė. Jie savo nekaltybėje pamislino, jog tai kalti mėsos perpirkliai. Todėl buriais užpuolė ant krautuvių, mėsą sunaikino apipildami vitrijole,

išdaužė langus ir duris bei perikėjus apmušė. Pirkkliai šaukėsi prie policijos, kuri sujėmė apie 28 ypatas, daugiausia žydėlkas. Įdomu tas, kad ir rabinai bei „šahetai“ (paukščių piovėjai) stovė po trusto ir perpirklių pusės — jie suokia žydėlius nurimt, teisina kainos pakėlimą, ir grumoja visai pašaliniam žydams nebepiaut paukščių, iki nusiramdys. (Pas žydus mat patys nepiauna gyvų paukščių, bet paveda pusrabiniam — „šahetams“).

Atsargiai,

neįžeiskit veluko!

Marquette, Mich., pilietis, James Grant, Anglijos valdinyš gavo 30 dienų kalėjimo ir \$10 pabaudos už suplėšimą ir sumindžiojimą Amerikos vėliavos. — Atsargiai, nes tas dryžo audeklo skutelis yra gana opus!

Baisinelaimė

ant jurių.

Pakraščiuose Tykiojo Okeano, netoli San Francisco, liepos 20 d. susikulė keleivių garlaivis, vardu „Columbia“, kurs pats nugrimzdamas bedugnėn paskandino su viršum apie 100 žmonių. Priežastis susikulimo buvo didelis rukas, kuriame minėtas garlaivis įsiryė į kitą laivuką, „San Pedro“, medžiais prikrautą. — Kai žiuri jureivystė tebėra barbariškame laipsnyje. Kodėl nepritaiso ant laivų tokių žiburių, kurie perspėtų nuo sukliuvimo?

Degina vagonus,

kaipo liudininkus.

Praėjusiam „V. L.“ numerį rašėm, kaip traukinys ties Detroitu sudužo ir daugybę žmonių užmušė. Geležinkelio bendrovė po tos nelaimės, visus likusius sveikais vagonus skubina sudegino. Valstijos detektyvai patyrė, kad vagonai buvo visai iširę; jie ir teip griudami butų keleivius užmušė. Taigi bijodama nesmagumų ir teismo, bendrovė savo liudininkus paleido į dumus.

Isz lietuvisku dirvu Amerikoje

Naugatuck ir Union, City, Conn. Liepos 6 d. čionais buvo prakalbos, surengtos per 25-tą L. S. S. kuopą. Kalbėjo draugai: Antanov, rusu S. D. D. P. atstovās ir Bagočius. Žmonių susirinko visai nedaug, nes vieną sutrukdė lietus, o antrą buvo subatos vakaras. Taigi daugumas praleido linksmiai laiką saliuuose. Antanov plačiai kalbėjo apie revoliuciją, aiškino visas caro šuonybes, kaip žudo nekaltus mūsų brolius, teipgi apie išvaikymą pirmos ir antrosios Dumos. Drg. Bagočius kalbėjo apie socializmą, ragindamas vienyti visiems, teipgi kvietė prisirašyti prie L.S.S. Aukų revoliucijai sumetė \$2 80.

Bet, kadagi tą vakarą visai mažai žmonių tesusirinko, tai tapo nutarta laikyti antras prakalbas, pamedelio vakare, 8 d. liepos ir drg. Antanov apsiėmė antrą sykį pakalbėti.

Panedėlj daugiau žmonių susirinko. Aukų revoliucijai sudėjo j \$3.00.

Turiu priminti, kad mūsų lietuviai visiškai nenori lankytis ant prakalbų ir daug yra socialistams priešų. Čia yra garsus „tautietis“ karčiamninkas, kurs visaip niekina socialistus ir daugumai sako: „iš kur tie socialistai, ar da jūs klausot jų! Ar jie turi kokią platformą? Ot atsiranda koks pusgalvis, o jūs klausot“. Kitas da vėl yra tautietis, kurs teipgi sako: „socialistai skriaudžia žmones, kiša kokį ten popiergalį, prisispiria panevaliai ir jema pinigus už brūdą; ir jie sako, kad išnaudoja kiti; bet patys socialistai irgi išnaudoja“. Teip mano mūsų tautiečiai, kurie į apšvietą žiuri, kaip į išnaudojimą!.

Bet jau atėjo laukas ir pradeda žmonės suprasti; nors mūsų „republikonai“ niekad nesutiks su socialistais, bet darbininkų susipratimas žengs pirmyn. *Naminis.*

Boston, Mass. Liepos 7 d. atsibuvo vietinės Vytauto draugystės susirinkimas. Buvo daug ergelių, ypač apie vieną sąnarį, kurs padarė draugystei įdomius iškaščius. Mat tas sąnarys agentuoja Rymo Kat. Susivienijimui ir kalbina šv. Kazimiero draugystę pereiti į jį. Su tuom tikslu jis atplėšė svetainės duris, kur draugystės laiko mitingus, pasigriebė knygas, čarterį, ir pečėti, manydamas, kad tai viskas kazimierinės, nunešė tą viską policijon ir persistatė kaipo geras draugystės apgynėjas, geras katalikas, o dr-tės komitetas esą bedieviai, anarkistai ir tt. Bet pasirodė, kad jis knygas pasiėmė Vytauto dr-tės. Tat turėjo draugystę persiprašyti, ir prizadėt apmokėt už svetainės įttriną, kurią beplėšdamas pagadinio. — Konspiracija ne išdegė.

Liepos 14 d. buvo susirinkimas „šv. Kazimiero“ dr-tės. Prieš tą dieną minėtas „Rymo katalikų“ agentas išplatino atsišaukimus, kad dr-tės sąnariai neitų į susirinkimą ir „ne neštų tiems apgavikams pinigų“. Ant jo nelaimės, susirinko daugiau negu kuomet. Išrinko naują komitetą ir nutarė provą varyt toliau, (Su kuom? R.) Liepos 16 d. buvo susirinkimas L. S. S. 60-tos kuopos. Buvo padaryti įnešimai į 2-rajį rajono susivažiavimą Worcesterį ir išrinkti atstovai: J. Zubas ir J. Tuinila, o L. Grikštas vice-atstovu.

Cambridgeport lietuviška, valgomų daiktų kooperatyviška krautuvė nustojo gyvuoti; sakoma, nupuolė pinigiskai.

Vargelis.

Ashley, Pa. Liepos 14 d. susirinkom pas M. Stanevyčių, ir besišnekučiuodami apie tėvynės reikalus nepamiršom ir savo brolių kovojančių su despotiška caro valdžia už laisvę ir lygybę. Čionai geros valios

tautiečiai sudėjo ant to kruvino aukuro 1.90. Teeina jie greičiau darytų galo tam mūsų tėvynės ir visų vargdienių slogintojui — carui!

A Žekas.

New Haven, Conn. Birželio 30 d. čionai atsibuvo prakalbos, parengtos per vietinę L. S. S. kuopą. Kalbėjo p. Antonov, išrodinėdamas Rusijos biurokratų nedorybes, per ką jie ir sukėlė tarp žmonių kerštą, vadinamą revoliucija. Kadagi tėnykščių žmonių suskilimas turi svarbą ir Lietuvai, kur mes kuomet nors grįšime, tai mūsų pareiga sukiliamą paremti. Jeigu ir negrįžtumėm, vistiek turime kovojančius šelpt, nes to reikalauja žmoniškumas ir artimo meilė. Kitų šalių žmonės tuktančius sudeda Rusijos revoliucijai. O juk jie niekad Rusijon nekeliaus.

Toliaus kalbėjo drg. Bagočius, perstatydamas darbininkų kliašos reikalus, kaip jie viską padirba, o prireikus pirkt trigubai už savo darbą kapitalistams moka. Ragino vienyti po socializmo vėliava, nes tik šis papartis išves darbininkus iš vergijos. Priminė Lietuvos didvyrius, kurie pašvenčia spėkas ir gyvastį išsiliosavimui iš po caro jungo.

Pradžioje prakalbų dar buvo dainuota keletas dainelių: 1) Elzė ir Jieva Savickiutės „Broliai į kovą“, ir „Onite“, 2) orkestras žaidė „Caras“, „Broliai į kovą“ ir Marselietę „Atsimeskim“; 3) E. Savickiutė „Platus Lietuvos kraštas“.

Kalbos ir dainos visuomenei labai patiko. Susirinkusių buvo su viršum 100 žmonių. Aukų surinkta \$20.95. Prirašė prie socialistų kuopos 8 nauji draugai.

Kalbėtojams, aukautojams ir dainininkams tebuni padėka už parėmimą šio viešo susirinkimo. *A. Raitys.*

Cleveland, Ohio. Mūsų miesto jaunumenė, o ypatingai merginos, (nevisos) vertėtų jau papeikti. Daug randasi gražių jaunų lietuvačių, bet jų užsiėmimas — nekoksai. Vakaro sulaukę, o ypač subatvakario išipneuoja, bėga į karčemas ir trypia tēnai iki vėlybai nakčiai. Sušilę, pailsę, stumdosi su pasigėrusiais vyrais. O kokie jų vėliaus apsiėjimai, tai jau kiekvienas gali numanyt. Man nekartą teko tų merginų užklausti, ar skaito kokią knygelę, ar laikraštį. Siuliau ar ne malonėtų paskaityt. Tai ne tik ką neįėmė paskaityt, bet da gavau gerai išjuokti ir... užsiundė girtuokliais! Aš patarčiau nuo savęs mūsų jaunuomenei, šio miesto vaikinams ar tai atkeliausiems, kad jie neapsigautų ir neimtų už moteris tokių tamsuolių, kuriuos tik juodina mūsų lietuvių tauta.

Ažys iš Karklyno.

Spring Valley, Ill. Darbai čionai tuomta: pu eina neblogiausia: dirba tris šaftai po daugiau ne pusę laiko, o vienas stovi. Kitokių darbų nėra, vien tiktai anglių kasyklės. Angliai čionai minkšti, jų nereikia šaudyti, juos kasa. Čionai darbai sunkesni negu šaudomųjų anglių kasyklėse; bet už tai mažiau pavojingi. Uždarbis nevienodas: vieni kartais neuždirba nė po 1 dol., o buna tokių ką uždirba po 2, 3 ir 5 dol. ant dienos. Žodžiu, kaip visur, teip ir čionai. Dirba po 8 valandas. Visi darbininkai priguli į anglekasių sąjungą (unią); norint gauti darbą, reikia prisirašyti į sąjungą. Aplinkiniuose miestukuose teipgi — kasyklės, tai šaudomų tai kasamų anglių. Todėl darbą gaut čia nesunku.

Lietuvių čionai yra apšėiai, bet nieko gero neveikia. Vėrtelgų lietuvių irgi netruksta, — yra: kromininkų, saliuoninkų, graborių ir net siuvėjų.

Togidėl iš kitur nėra ką biz-
nieriems važiuoti į Spring
Vallę jį šiekant laimės, nes ir
vietini jos nedaug teturi.

Turime apie 8-ias lietuvių
organizacijas, iš jų yra: 4 baž-
nytinės pagalbinės draugystės,
2 tautiškos nepriklausančios
bažnyčios, kuopa S. L. A. ir
kuopa L.S.S. Visos šios pa-
skutinės (ne bažnytinės) sten-
giai šį-tą veikt ir visuomenės
labui, eidamos tame visos iš-
vien. Ant nelaimės netruksta
ir persekiotojų. Daugumas
mūsų brolių nesupranta, kas
jis yra, ir kas gera, o kas blo-
ga. Iš to skubinai naudojami
šionai buvusieji kunigėliai, o
ir dabartinis — kun. Valaitis
progos veltui neleidžia; jis
drumsčia, demoralizuoja mūsų
brolius, kiek jo spėkos jam
tesis; draudžia žmones nuo pra-
kalbų, nuo susirinkimų; kei-
kia kalbėtojus, laisvesnių laik-
raščių skaitytojus ir pačius to-
kius laikraščius. Tą jis daro
per pamokslą ir privatiškai.
Mūsų draugystės niekina ir
draudžia į jas prigulėt. Žo-
dziu, jis yra vienas iš didžiau-
siųjų priešų dvidešimtojo am-
žiaus civilizacijai, drūčiausių
ramečių despotizmui varžan-
čiam žmonijos laisvę. Nebe-
reikalo daugumas šionykščių
lietuvių samprotauja, kad jis
gauna nuo caro valdžios, jeigu
ne alga, tai padėką už lietu-
vių žabojimą... Nesenei bu-
vo į „Kovą“ parašyta, kur iš-
gyrė mūsų kunigo Valaičio
pasielgimą, — buk jis neuž-
stojas laisvės darbams kelią ir
nedraudžia susirinkimų bei
prakalbų. Gerai yra, kad ką
parašo. Bet godotini kores-
pondentai būtų labai geri, jei-
gu apie rašomus faktus patys
gerai žinotų, ir tik tada rašytų.
Nes kitaip, tai tik suvadžioja
skaitytojus, kurie perskaitę,
nezino katrai žiniai tikėt. Ir
ant galo pradeda visoms ko-
respondencijoms abelnai nebe-
įtikėt, — apie tą patį kiekviens
kitaip rašo. Geriausia, rašant

reikia parodyt aprašomąjį da-
lyką tikroje ir teisingoje švie-
soje.

„Kovos“ korespondentas,
kaip tik mūsų kunigėlių pagy-
rė, tuoj šis sekančiame nedėl-
dieny — kad jau davė, tai davė
kalbėtojams! Mat šionai bir-
zelio 23 d. kalbėjo drg. Gri-
gaitis. Tad kunigėlis prisap-
navo pilną makaulę medegos
— iš sakyklos pludo ant ora-
toriaus, kad jis sakęs, jog
Dievo nėra, dušios nėra. „Tai,
girdi, tegu sau jie eina į tvartą
su gyvuliais, jei jie be dušios“.
Žinoma, dvasiškas tėvas mela-
vo kaip drus, nes kalbėtojas
nieko panašaus nekalbėjo.
Kunigėlis priskaitė prie bedie-
vių ir bedušių visus tuos, ku-
rie su gyvuliais gyvena. Šio-
nai veržiasi klausimas: juk
Lietuvoje žmonės, o ypač var-
gingesni, daugiausia laiko gy-
vulius stubose, taigi gyvena su
jais kitokių tvartų neturėdami.
Ar gi tai ir jie bedieviai ir be-
dušiai? Ir kam tat kunigai
dar juos spaviedoja? O kita:
juk pats Kristus gimė tvarte
ir gulėjo su gyvuliais. Taigi,
anot mūsų kunigėlio ir jis bu-
tų bedievis ir bedušis, o kuni-
gai — jo įpėdiniai — irgi be-
dušiai!.. Nebereikalo jie žmo-
nių dušes gaudo, — mat savo
neturi...

Ką mūsų kunigėlis išplepėjo
tuomet per pamokslą, gėda
būtų tokiais niekais gadint ir
popiera bei užimt laikraštyj
vieta. Męs jam pereitą metą
net protestą siuntėm už nieki-
nimą mūsų tautiškiųjų drau-
gybių. Tai turbūt geras jis
laisvės draugas! Jis šionai
valdo parapiją nieko nesiklau-
sęs, ir žmonės jam tiki ir giria,
kad gerai rėdąs bažnyčios rei-
kalus. Pasiziurėkim, kaip tas
išrodo.

Jeigu męs surokuosime prie
Spring Vallės priklausančius
parapijonus: iš Ladd, Chery,
Satonville, Marquet, Grend-
ville, Delzrail, Lasalle, Oglis-
by ir kt. apie kokius 9 miestė

lius, — o iš ten visi lietuviai į
šią parapiją priguli, — tai bus
mažiausia kokia 4000 lietuvių.
Jie moka mažiausia po 1 dol.
Kiti gi — po 2, 3, 5, 10 ir net
25 dol. Bet parokuokim, kad
1000 žmonių visai nemoka, o
likusieji 3000 moka nuo ypa-
tos po 4 dol. Tai jie visi per
metą sumoka 12 000 dol. Tas
turėtų eit į parapijos išdą.
Tukstantis kunigui algos, apie
600 dol. vargamistrai algos.
Tat išde liktų 10.400 dol. Bet
teip nėra — viskas dingsta ne-
žine kur.

Jau kunigas atėjęs rado sko-
los 1000 dol. Taisė bažnyčią,
vėl užtraukė ant jos skolą apie
1.300 dol. Pirkosi sau stubą
(kleboniją) užmokėjo 2 300 dol.
Tai visą sudėję parapijos tų
išlaidų turime 4.600 dol. Iš-
ėmę iš anų viršui likusių — ką
parapijonai sumoka — 10.400
dol., dar liktų parapijos išde
5.800 dol. Taigi skola užsi-
moka per vienus metus ir da-
lieka išde 5.800 dol. O gi kuni-
gas jau šionai buna bene
penkti metai. Dabar paro-
kuokim: išmokėjus kunigui ir
vargamistrai algą kasmet lieka
po 10.400 dol. Sudėkim per
tris metus, bus 31.200; o dar
liko nuo išmokėtos skolos 5.800
dol. Tat viso turim 37.000
dolerių! Graži tai suma, bet
kur ji yra?

Kunigas mums jų nerodo,
jie guli jo kišenėje. Jis dau-
giau kaip per puspenktų me-
tų mokėjo tą 4 600 dol. skolos
ir vos-vos dabar jau sako iš-
baigęs mokėti, ir giriasi buk
jau likę 200 dol. Ir tai męs
nežinome: ar jis mokėjo, ar ne,
mažu skola teip sau sveika
stovi, kaip ir stovėjo, — nes
męs nieko nematome, nieko
ant rankų neturim, — kunigas
tik vienas tą sau težino.

Beje, žada kunigas, nukreip
damas žmonių atydą, apie ki-
tą metą pradėti statyti lietu-
viams mokyklą, ant kurios vėl,
žinoma, užtrauks neišbaigia-
mas skolas. O kaip jis sako,

lietuvių vaikams mokyt parū-
pinti lenkus zokoninkus ar
miniškas, tai reikia numanyt,
kokia per laimė bus lietuvių
vaikams.

Tai ve mūsų kunigėlio gera-
sis rėdas bažnyčioje.

Berods, da pamišau jo vie-
ną „gerą“ darbą. Neseniai jis
apskelbė per „Keleivį“, buk
šionvietiniai laikraščiai garsina
kad Divlino Katalikiškasis
Bankas, kurs 1905 m. subau-
krutino ir nunešė daugelio
žmonių pinigus, dabar žadąs
viską išmokėti. Kunigėlis no-
bažnai atsidukęs sako:
„duok Dieve“. Bet niekas to-
kių apgarsinimų šionykščiuose
laikraščiuose nematė, kaip tik
kunigas. Gal jam pagailo tų
„katalikiškojo“ banko vagių,
tai mat ir ramina žmones, kad
ne kešytų. Kodėl tasis ban-
kas žlugo, kunigas gavo žinią
nuo airių kunigo: bet mums to
nesakė. Sako bijojęs vysku-
po. Ar gi būtų vyskupas ku-
nigą baudęs už vagių paslap-
čių išdavimą? Rods kunigė-
lis slapta pranešė tulam Jurai-
kai apie banko žlugimą, ir tas
savo 700 dol. iš banko atsiėmė.
Bet kodėl kunigas, kaipo mų-
sų dvasiškas piemuo, visiems
to nepasakė? Ir dabar da per
laikraščius prašo Dievą, kad
ans už Divlino vagis mums
pinigus išmokėtų!

Tai ir visos mūsų kunigo ge-
radėjystės dėl mūsų broliai-lie-
tuviai!

Broliai! Nors kartą mėgin-
kime susiprasti, stengkimės
pažinti vilkelius avies kailyj.
Saugokimės jų vortinklių ir
nesiduokime uždėt ant mūsų
proto ir sąžinės cenzurą. Grieb-
kimės už mokslo, skaitykime
gerus laikraščius, eikime ant
susirinkimų, mokikimės pa-
žinti gerą ir blogą. Neklau-
sykime, ką mums niekus plepa
ar kunigas, ar kas kitas. Juk
męs esame teip jau žmonės ir
turime protą, o ne avįs, už ku-
rias mūsų kunigas laiko.

Šilakojo Kvietkas.

Šis tas apie politiskus klausimus. *)

Tai buvo pirmą sykį, po mano sugryžimo pas motiną, besėdžiant prie pusryčių apkrauto stalo. Nesimačiau su motina čielą septynioliką metų. Ji tarė į mane:

— Aš manau, kad tu toks pat išrodai dabar, kaip ir seniaus. Bet aš niekuomet teip nenusidvyčiau, kaip gavusi tavo paskutinį laišką, kuriame tu man sakeisi, jog pristojai prie socialistų. Mano vaikelį, ar gi tu su biblija ir kunigystę jau atsisveikinai? Ar gi dabar jau tik viena politika užsijimsi?

— Ne, matuš,—aš atsakiau,—nė vieno nė kito aš nemislinu pamesti, nes nėra tas reikalingu. Studijuodamas bibliją ir religiją aš netikėtai užėjau ant to paties kelio, ką ir socialistai stovi. Daugelį biblijoje radau nesuprantamo, taigi radau tą išaiškintą socializmo mokslu. Ir dabar kuo tolyn, tuom man viskas pradeda eiti aiškyn. Aš žinau, motin, kad tu labai uoliai tiki į bibliją. Guodoju aš tavo tikėjimą; tačiau pavelyk man apie keletą dalykų tau paaiškinti, apie kuriuos rasi tau nė ant mislies neužėjo.

Klausykies, toji knyga (biblija) mums sako, kad žemė buvo žmonijai duota, kaipi kokie namai dėl gyvenimo; sako, kad žmogui buvo pavesta ant jos viešpatauti, ir netikėtai ant žemės jam tapusi valdžia paduota, bet ir ant žuvių jurėse, ir ant oro paukščių, ir ant visko kas gyvena ir vaisosi ant žemės paviršiaus (Gen. 1. 26-29).

Vėlei mums biblija sako, kad Dievas sutrėmęs Egipto tautą, už tai, kad ji čiuelpė ir išnaudojo žydų triusą; žydus iš Egipto nelaisvės Dievas išliuo-

*) „What to do and how to do it. Rev. C. W. Woodbey.“

savęs. Negana to, Dievas paliepęs žydams, išinantiems iš Egipto, kad prieš tą dieną pasiskolintų nuo tenykščių savo viešpačių auksinius ir sidabrinus rikus (indus) ir kad tą viską išsineštų, nes tai buvo jų darbo rankomis padaryti ir jiems priklausė (Ex. III. 7-9. ir XI. 2).

Pirmutinis žingnis po jų išliuosavimo iš vergijos buvo davimas jiems valdžios, kurios konstitucijoje buvo dešimts straipsnių, šėdien žinomų po vardu „Dešimts Dievo prisaikymų“. Ta konstitucija buvo perskaityta visai miniai — vyrškiems ir moteriškoms, kad priimtų (Ex. XX). Valdžia buvo paduota į rankas tiesdarių, kuriuos patį žmonės sau rinkdavosi; ir tas tęsėsi čielus penkis šimtus metų, iki žmonės — anot Samueliaus knygos — Dievo plianą paniekė ir įsikūrė sau monarkiją (Sam. VIII).

Po taja valdžia buvo teip vadinamos „jubiliejaus“ tiesos kurios draudė viešas paskolas. (Lev. XXV. 8-17). Žemė negalima buvo nė parduot nė ant ilgų laikų nurandavot (Lev. XXV. 23). Užstatai ir nušimčiai buvo uždrausti (Neh. V. 1-13). Žinomieji pranašai pravertė visą savo gyvenimą ant skelbimo protestų priešais viso svieto, teipgi ir žydų valdžios ištvirkimus, kaip tik jie atsirasdavo, ir kaip tik valdžios pradėdavo laužyti žmonių įstatymus. Vyriausis pranašų neužsiganėdinimas buvo, — tai kad turtingesni ir galingesni pradėdavo spausti ir išnaudoti vargingesnius ir silpnesnius, kad čiuelpdavo syvus iš darbininkų triuso. Sako Izajus pranašas: „Jūs vyn-kalnį pagadinote, ir kas yra jūsų namuose, tai nuo vargdienių išplėsta. Kam jūs sumindžiojot mano žmones ir sumušėt biednųjų veidus, sako Viešpats Dievas Sabaoth?“ (Isa. III. 17-15). Man rodos, kad čionai jau yra

politikos, ar gi ne, motuš? Čionai pranašas nurodo, kad nuo darbininkų yra atimta jų darbo nuoviršius ir jis skelbia kliasų kovą.

Kristus išvijo iš bažnyčios muitininkus ir bankierius, ir išvadino juos vagimis; tad jeigu jie buvo nedori bažnyčioje, tai jie nedari yra visur kur. (Mat. XXI. 12-13). Jeigu jie nedori buvo Kristaus laikuose, jie nedori yra ir šėdien.

— Bet, Jurguti,—tarė mano motina,—juk daugelis iš jūsų socialistų visai netiki nė Dievą nė į bibliją, arba kad svietas ir žmogus yra sutvertas...

— Teip,—aš atsakiau,—lygiai kaip aš tokių netikinčių radau ir republikonų partijoje, kurioje buvau atgal kelio-liką metų ir aš; iš to aš manau, kad netikinčių yra lygiai viso se partijose. Ir čionai aš vienok nematau didelio blogumo. Žiurėk, motin', aš esiu socialistu ir tikiu ką biblija sako apie Dievą, apie svieto ir žmogaus paėjimą, ir kad Dievas davė žmogui žemę už tėvynę. Na, o štai kitas mano draugas — socialistas į nieką netiki. Vienok, kaip aš teip ir jis, sutinkame ant to, jog žmogus yra, ir žemė yra, ir kad ta žemė yra žmonių tėvynė.

Aš tikiu į gyvenimo butybę dabar ir po mirties; kits tiki tikėtai į po šiai pusei grabo tęsantį gyvenimą. Tas vienok nekenkia mums sutikti socializmo klausime, kurs nieko bendro neturi su tikėjimu ar ne tikėjimu, nes yra politiškas dalykas. Kas trokšta žmonijai pagerinimų, tų kokius biblija žada tikėtai po mirties, aš vienok maloniai paduodu jam ranką. Ir meskolai galime eiti sykiu, pakol galima. Socializmas yra tai sumanymas, kad pirmiaus čionai ant žemės pagerinti žmonių buvį; kiekvienas iš draugų, kurs turi skeptišką (sunkiai į viską įtikinti) pobudį, jis sau mano, kad jis gali turėti savas nuomone apie

Dievą, sutvėrimą ir ateitį; norėdamas patapti geru socialistu ir pagerinti žmonijos buvį, jis nėra priverstas atsizadėti savo nuomonių,—teip jau, kaip ir aš neišsizadėjau tikėjimo tapdamas socialistu.

Tuli tvirtina, kad tikėtai mokslas skelbia socializmą, bet aš tvirtinu, kad jį skelbia ir mokslas ir biblija. Tuli tampa socialistais dėlto, kad rupinasi apie savo čionykščio buvio pagerinimą; kiti-gi, kaip ir aš pats, esame socialistais dėlto, kad misliname, jog žmonijai reikia ir šiame ir aname sviete buvį pagerinti.

Vertė V-tis.

Isz visur.

Žiaurus atsitikimas įvyko anądien ant Austrijos rubežiaus. Iš rusiškosios pusės susidarė 37-nios šeimos žydų ir norėjo pereit rubežių, matomai, su tikslu keliauti Amerikon. Bet čionai netikėtai už puolė ant jų rusai kaimiečiai, iš sodžiaus Zvonič, ir 25-ius išėivius užmušė. Potam iškratė ir pasijėmė nuo savo aukų visus pinigus. — Gera da carui viešpatauti turint čielus kaimus tamsių žmogžudžių.

Neseniai Austrijos parlamente įvyko šiokia scena. Į parlamentą atkako 33 rusinai, išrinkti nuo valsčių, ir jėmė skūstis ant lenkų, kurie šimet per rinkimus rusinams kandidatams begėdiškai kišė kojas ir sukė balsus. Todėl reikalavo, kad parlamentas į lenkų tautiečių suktybes atsizvelgtų ir ant tolesnio rusinus apgintų. Ant jų nelaimės, tikėtai socialistai parlamente jų reikalavimą parėmė; kiti-gi slavai, kaip va: lenkai, čekai, teip gi ir vokiečiai, klerikalai ir anti-semitai balsavo prieš juos. Tada rusinų kaimiečių pasiuntiniai sustojo į chorą ir užtraukė parlamente revoliucijinę giesmę:

„Rusinais mes dar nepražuve“, po tam kita: „Mes neb'esam vergai rusų ir lenkų“. Puikus buvo reginys: Parlamento pirmasėdis iš viso vieko skambino varpelį, (deputatai užė kaip bitis avily, o ministariai su savo pirmininku išdumė laukan. Rusinais užbaigė savo koncertą iškilmingai parlamentą aplaido.

Apie liepos 22 dieną, vienoje iš Japonijos kasyklų ties Toyo Oka atsitiko baisi nelaimė: gazų plyšimas užmušė suvišum 400 anglekasių. — Godus visur tas kapitalo dievaitis! Juk išmokinant žmones darbo ir padarant geras kasyklėse įtaisas, nė pusės tokių baisių atsitikimų nebutų. Bet kas gi tuos pagerinimus padarys?

Egipto vienoje apygardoje tapė atrasta per Dr. Rustofga el žemėse labai įdomus radinys: tai buvo rinkinys senų puodų ir raštų. Rinkėjas matyt, gyveno apie 6-tą šimtmetį po gimimo Kristaus, nes parašai ir to laiko sudėti raštai ta data liudija. Tarpe senų raštų yra graikiškoje ir koptiškoje kalboje ant papiruso surašytos evangelijos, 25 lapai pragaišusių, graikų kalboje, Kristaus apokrifų, iš kurių tik 13 lapų bebuvu užsilikę ant sviesto: 12 iš jų yra Paryžiaus tautiškoje galerijoj ir 1 Berlyne. Bet kas tame radiny akyviausia, tai prie naujesnių raštų surinkti ir sudėti seniausių laikų puodai. Istorija senovinės kultūros ir ženklai ant tų puodų, rodo, kad jie padirbti atgal 100,000 (šimtas tukstančių) metų. Kadagi biblija sako, jog svietas esąs sutvertas vos 5668 metai, tai anie surasti puodai yra už biblijos sutvertąjį svieta senesni ant 94,332 metų! Kai-kurius tuos puodus ir papirusus nori Britiškasis muzėjus nuo radėjo nupirkt.

Prancuzijoje, nors mirties bausmė nėra panaikinta, vienok jau kelinti metai jos negali niekuomet pritaikinti, nes negauna, kas apsiimtų atlikti budelio darbą. Teip ir liepos 23 d., Paryžiaus kriminalistų teismas pasmerkė myriop tulą Solleillant už mergaitės nužudymą. Bet, kadagi valstybė tam tikro budelio neužlaiko, o laikinai niekas nenori jo vietą užimti, tai Prancuzijos prezidentas turėjo kaltininkui dovanoti gyvastę, užmainant bausmę amžiuu kalėjimu.

Pradedant nuo rugpiučio 18 iki 24 d. Stuttgardte, Vokietijoje, atsibus tarptautiškasis socialistų kongresas. Nuolatinis socialistų biuras paduoda kongreso svarstymui šiokį dienorėdą: 1) kareivija ir tarptautiški susirėmimai; 2) sątikiai tarp socialistų ir pabriku darbininkų; 3) kolonijų reikalai; 4) darbininkų išveivystė ir ateivystė; 5) moterių renkamosios tiesos.

Vengrijoje, Kukkullo paviete, gyventojams įvarė neišpasakytą baimę banda cigonų — žmogžudžių. Negana ką jie ant kelių daugybę pastovinėjo ir su patrakusiu įvirtimu savokaikas nužavindavo, bet pradėjo užpuldinėti ir ant namų. Teip, neseniai įsiplėšė į kinninko, vardu Šurvas namus ir čielą šeimyną išžudė. Jau ne gyvus lavonus biauriai išmėsinėjo. Sidraskė į šmotelius ir ant galo sudegino. Sigaunt jų nepasisekė. — Austrijos valdžiamaty, labiau darbininkų persekiojimu užsijėmusi, negu sugaudymu tokių sužvėrėjusių galvažudžių.

Atsakymai.

A. Siderevyčtui. Iš dalies jau kitas korespondentas aprašė apie tamistų prietikius su S. L. A. kuopos vadovais, iš

dalies ilga jų kritika Tamistos straipsnely padaro jį „Vienybei“ netinkamu. Panašios kritikos, kurios tik organizuoja ir jos sąnarius apeina, pritinka organui, o ne laikraščiui skirtam plačiai visuomenei.

Vargeliui. Tamistos korespondenciją diktokai sutrumpinom dėl tos priežasties, kad nepasirašote savo tikros pavardės. Su Bostonu jau mes turėjom nesmagaus darbo, todėl po psiaudonimais rašytas iš ten talpinam su atsargumu. Mums išrodo, kad teisingas žinias paduodant nėra ko drovėtis pasirašyt. Tada bus ir pačios žinios grynesnės, teisingesnės, be prasivardžiavimų ir visuomenei interesingos.

K. Alfred. Paveikslėlių su naudosime; kadagi ten kaipkas įvesta ir neišvesta iki galo (Antano ypata), todėl biskį pertaisome, tą ypata suvis išbraukdami.

Lietuvių Laisvės Dr-tės Susirinkimas.

Rhone, Pa. Rugpiučio (August) 18 dieną, nedėlioj 3-čią valandą po piet, saleje J. Martuzo 99 Pine s'r. Taigi draugai ir tie kurie nerit prisidėti prie mūsų kuopelės, meldžiamis susirinkit visi, nes turėsim šep daug reikalų svarstyti, teipgi ir kas link pikniko. Užprašo Komitetas.

Pajieszkojimai.

Pajieškau savo draugo Jurgio Dailydės Suvalkų gubern., Šilgalių gminos, kaimo Giliškių, turiu svarbų reikalą, prašau pats ar kas kitas duoti žinią ant šio adreso:

Mot. Kalvaitis, Box 60, Renton, Wash.

Pajieškau sau draugę gyvenimo, nesenesnę kaip 22 metų, turi mokėti gerai skaityt ir rašyt, turi mokėt lietuviškai ir angliškai, ba aš pats moku 3 kalbas, esiu katalikas. Prašau atsišaukti ant adreso:

R. K. S., N. 51 Middle lai, Fitchburg, Mass.

Pajieškau savo broleto, Jono Kubiliaus, Kauno gub., Zarasų pav., Cadasų parap., Vilkolų sodžiaus. Jau metai, kaip Amerikoje ir nežinau kur sustoję. Prašau duoti žinią jis pats ar kas kitas ant šio adreso: Mr. Ramasius Šimanovskis, N. 51 Midd. Lai str. Fitchburg, Mass.

Pajieškau sau merginos dėl apsivedimo, nesenesnės kaip 25 metų. Noriu tokios merginos, kuri butų darbininkiškos dvasės ir nebijotų skaityti moksliskus raštus. Kožną atsišaukimą sekretnai užlaikysiu adrisuokite: J. D. Apinis, 15 Millbury st. Worcester, Mass.

Apdovanosiu gražiai

Kas man praneš, kur randasi Motiejus Gedyminas, kaip kada vadina save Makabulskiu. Jis yra didelis vagilius, išbėgęs išpobelos — augšto ugio, sauso veido, šviesių plaukų, lanko tankiai salinuos. Lengvai jį galima pažinti, ba nuo daugelio metų turi vieną koją didelėse ronose. Nors ir mažai šlubuoja, bet galima suprasti, kad jį jam yra drėčiai skaudanti. Visados labai atsiduoda nuo jo karbolius, be kurio negali savoronas laikyti nė vieną dieną. Paliko pačią su dviem mergaitem Scrantone, bet matyt, kad rengiasi pas jį važiuoti. Meldžiu pranešti ant šito adriso:

K. Teleišienė, 1719 Jackson str. Scranton, Pa.

Didelis Piknikas!

1-mos kuopos Susių. Liet. A. Edwardsville, Pa. Atsibus utarninke, 6-tą dieną rugpiučio, 1907 m., ant SANS SOU-CI PARK. Prasidės 9-tą val. ryte, o pasibaigs vėlai vakare. Muzika bus iš Zapyškio. Užkviečiam visus lietuvius ir lietuvaites kuoskaitlingiausiai susirinkti. Komitetas.

Ant šliubo.

(Iš Lietuvos gyvenimo paveikslėlis).

I.

Buvau, žinote, šįmet P. ant šv. Onos atlydų. Žmogytis tu mano, kiek čia to mielo svietelio prisirinko, kiek Dievą garbintojų elgėtu, o kunigų, kunigų!... nė suskaityti negalėjau. Daugiausiai vis toki jaunai, riebūs, gražūs... Ugi vėl ponų, panelių — pirštiniuočių. Kaip pažiūri į kokią, net širdelė alpsta: toks gražus, baltai-raudonas veidelis, o rankytės, kaip priegalvėliai minkštos, gražios; liemuo laibutis, su smangtas, kaip pas širšutę... O vėl rubai tik šnabžda, tik braška! Vieni viršutiniai kokia 50 prekiauja...

Atsistojau, išsižiojau ir žiopsau. Nei danguj pasijutau. Tai aniolėlis, ne žmogus, — pamislįjau sau įsižiūrėjęs į vieną panytę ir norėjau — prieit artyn. Aš artyn, o mano aniolėlis — dėpt į manę šnairiomis akimis, man kasžin-kas, kumšt į krutinę... Aš net surikau... atsiduriau už kelių žingsnių nuo savo aniolėlio. „Kas čia?“ — atsikvošėjau. Žiurau, vėl jieškau panytės, pamačiau, bet... Akis žemyn nuleidau, veidai užsidedė... „Kvailys“, pradėjau pats sau išmėtinėt: „prie panelių... klopas...“ Nepabaigiau da savo litanijos, ugi girdžiu: pykšt, pykšt... „p r a v o“ rėkia... Žmonės šnabžda: vestuviniškai, vestuviniškai! Žiurau: važiuoja vieną paskui kitą ponai. Privaziavę prie bažnyčios vartų, sustojo. Žmonės pradėjo kimštis aplink, aš ir — d a v a i alkuniuotis: perlindau į pirmą eilę.

Apysenis ponas pribėgo prie jaunosios, „p š, p š, p š...“ pašnabždėjo, paėmė jos ranką, pabučiavo; iškelė jaunąją iš karietos. Aš įsmeigiau į ją akis. „But lyg pažystamas veidas“, smilktelėjo man galvoj,

„tik... ne! Kas čia mą sėmėgiui duos pažint tokią panelę? Čia viskas poniška: ir veidas ir stuomuo, liemuo... O vėl, koki rubai!! Uodega paskui velkasi... Kas tai butų?“ Mano akis verda; žiurau, kas čia bus: va, prieina dvi paneli, pakelia uodegą ir... „a l i o...“ „Ar jie proto nustojo?“ pusbalsiai nusistebėjau. Jaunoji eina pirma, panytės nepaleidžia uodegos... „T p r u“ nenoroms ištariau. Žmonės balsiai susijuokė; man kasžin-kas į šoną kumšt; net-nusmelkė toj vietoj. Pamačiau, kad daugiau galiu pelnyt: prikan dau liežiuvi...

Ponai vis eina viens už kito po du, po du, susikabinę mergelė,—o ne: ne mergelė, panelė ir ponaitis. Oi Dievuleli, koks man buvo džiaugsmas matyt tokius laimingus, Dievo išrinktuosius! Atsimenu aš vieną kartąėjau teip susikabinęs su savo Maryte, tai kaip išgirdo kunigėlis, net davė šaukt manę. Nuėjau pas „j a g a m a s t j“, o jis sako: „tu šioka, tu toks, tu nė Dievo ne bijai, nė svieta nesigėdi!“ O tėčiai, kaip išgirdo, tai da labiau barė.

Eina ponai į bažnyčią. Šveistorius (brostvininkas) su lazda rankoj kelią daro. „Traukitės! traukitės! Duokit ponams kelią!“ — rėkia. O žmonės stumdosi, lenda viens už kito: kiekvienam malonu pamatyti tokią grožybę. Šveistorius net pailso berėkaudamas, bešerdamas lazda per kaktą... Padarys jau žmogus taką, tarytum, viskas gerai, o čia žiuri... vėl koks apdriskęs, nuskuręs piemenpalakis, atsirio glinęs ant vidurio tako, žiopso, „Ar aš nesakiau: „kelią duokit?“ O tu, snargliau, ko čia riogšai?“ — surinka pribėgęs prie vaiko šveistorius, pači mpa už ausies, nuveda į šalį, „aš tau!“ sumurma, da pykšt į kaktą pridėdų!...

Ponai nuėjo per vakristiją į

bažnyčią, žinoma, pas didyji altorių. Žmonės grustis paskui, bet kur tau leis! Da vienas iš sirado, ką lenkiškai mokėjo, o ir to neleido! „Reikia eiti per didesias!“ — pamislįjau aš ir lendu, kad tik da nors kartą pamatyti tokius ponus, o da gi šliubą tokių ponų... Lendu, stumdausi, kad tik greičiau už kitus įlįsti bažnyčion. — Ugi ko dabar šitas teip stumdosi? — išgirdau šale savęs vyrišką balsą.

— Tuoj bus K. šliubas, tai visi skubinasi... Ar neisiva ir mudu pažiūrėti — kalbėjo kitas.

— Ko? ar to K. šliubo?! Turėčiau į ką žiurėt!... Aš ne tokių panelių matęs... O čia — senei da į paneles išvirto? — rusėčiai pasakė pirmasis.

— Čia tai jau tik bedieviai! — smilkterėjo man galvoj, atsiminus pamokslą mūs klebono; gerai sakė kunigėlis, kad tie bedieviai nori iškart visus ponus ir kunigus. Beje — vėl atsiminiau — kunigėlis sakė, kad klausyti kalbos tokių bedievių tai yra didelis nusidėjimas. Nėt nusigandau pajutęs, kad jau nusidėjau prieš Aukščiausiąjį, tuoj smukau į bažnyčią permaldauti Dievą, kurį teip sunkiai, dar tokioj šventoj vietoj užrustinau.

Bažnyčia buvo kaip grusteprigrusta žmonių. Tuoj prakaitas visą manę apipylė, marškiniai sušlapo, prilipo prie kuno. Žmonės vieni ant kitų lipa.

— Dėl Dievo švento nesi-stumdykit! praleiskite mane! duokit senus kaulus išnešti! — rėkia sena moteriškė.

— Oi ko lindai? — bara kita.

— Kelią darykit! kelią! — rėkia keli vyrai — moteriškė apalpo; reikia laukan išnešti...

Nė melstis neduoda, — tik grumdosi ir grumdosi!... — pyksta kiti.

— Vaiką! vaiką! — šaukia da nepersuna moteriškė — vėl

ką užniurkysit! Bijokite Dievo!..

— Lenda, o paskui rėkia p a d l o s ! Lyg nemato, kad čia žmonės, — kaip silkės baškoj!...

Su dideliu vargu prislyčiau aš netoli grotelių. Ponai sėdėjo ant minkštų kedžių ir šluotėsi baltoms, kaip sniegas, skarelėms prakaitą. Kunigėlis pamokslą sakė. Aš kaip zuikis, ausis pastačiau, klausiau, klausiau, bet nieko nesupratau, (mat kur ponų pamokslas, tai ne muzikų)! „Kaip tiems ponams gerai! — pradėjau pavydėti — nė jų kas spaudžia, nė manko... Ateis kokį kartą, kitą ant metų į bažnyčią, tai klausykis, sėdi kaip savo grįčioj... Ir per pamokslus niekas jų nebara, o po visam da kunigėlis ant pietų pasikviečia... Tik jau jus Dievas kitokiais sutvėrė ir gana!..“

Teip man bemislyjant, kad stums, žinotumėt, mane, kad girus šale visa eilė žmonių, aš ant jų, kiti ant manęs... Pasikėlė bausis riksmas: vieniems ranką užgulė, kitiems koją, trečius visus sumankė. Net kunigėlis nustojo pamokslą sakęs ir ėmė bartis: „čia ne karčiama, o jūs, galvijai, kaip karčiamoje bliaujat!“ Neišgirdau, ką daugiau sakė, nes pasikėlė da didesnis riksmas. O ką jūs sau? Gali visus kaulus sutriuškinti! Apatiniams teip jau ne kaip išėjo: ne vieną pusgyvį išvedė laukan. Su manim ir ne visai gerai išėjo: vos kvapą galėjau atgauti, be žado likau. Pamatė mane geri žmonės — Dieve, duok jiems sveikatą — padėjo laukan išeiti. Jau nė šliubas, nė ponai neberupėjo; sėdėjau ant šventoriaus ir snuduriavau. Kaip pakilau, jau beveik visi žmonės buvo išvaikščioję iš bažnyčios. Aš visai buvau kaip sumuštas: šoną diegė—vos galėjau paeit. „Tai vis teip buna, mislyjau sau — per tuos atlydus, primicijas, armonis kokių ponų... Kiek

čia žmogus sveikatos palydi!?"

Jau rengiausi namon eiti, u-gi girdziu: klebonijoje muzika griežia. Žmonės susitelkę aplink: vieni sulipę ant tvorų, kiti ant medžių. Neklauso nė šveistoriaus, kuriam klebonas liepė varyt žmones namon; vienus nuvaro, nustumia nuo tvorų, kitur užlipa. O ten šoka ponai ir kunigėliai, kad net namas braška. Visiems malonu matyti, kaip kunigėliai skvernus kelia.

Man jau buvo net įsipykę tą dieną tie ponai, o tik lėndu ir aš, ir man mat malonu pamatyti, kad paskui namie turėt ką papasakot. Atsistoja kelis žingsnius nuo tvoros. Klebonijoje girdėt nė tai dainavimas, nė tai rėkavimas.

— Rėkauja, kaip karėiamoj, užtėmijo viens.

— O ant ko jie ponai arba kunigai! Jiems galima ir gert ir pasigert, o tu juos vis garbink, nė vieno žodžio prieš juos nepasakyk! — išgirdau šale savęs kalbant.

Nusigrįžau į tą pusę; stovėjo du juodai apsilvėję vaikinai. Nusistebėjau: iš rubų nei but ponai, o kalbasi... Pailauk, gal neprigirdau? Klausau vėl.

— O kas do per viena ta jaunoji?—paklausė pirmasis.

— Jaunoji? Ji iš mūsų sodžiaus. Mudu da kartu žasis ganėm. Jos dėdė, kunigas, nuvežė į miestą neva mokintis, parvažiavo namon — jau panele, nė nekalba su muzikais. Dabar užsikorė už kokio ponpalaičio... Iš giminių, žinai, nė ant vestuvių nė vieno nekviatė; matai—ne ponai!

— „Ar-gi tai K.?" — nusistebėjau aš. Juk ir aš ją kitąsyk pažinau!

Žiurėjau, žiurėjau, tiesa — ji!... Bet ir pažint sunku: rubai toki navatni, veidai išmiltuoti...

„E!... ką aš čia ilgai žiop-sau? Ir į ką?...“ Nuspjoviau ir nuėjau namon.

Muzikėlis.

Laiškai į Redakciją.

Garbi „V. L.“ Redakcija:— Malonėkite paaiškinti per laikraštį, koks yra skirtumas tarpe šitų dviejų žodžių: „konvencija“ ir „konferencija“.

Su guodone, J. Čiudinis, Box 406, Minersville, Pa.

„Konvencija“ paeina nuo lotyniškai „convention“,—susirinkimas. Konvencija yra tai susirinkimas arba susivaziavimas atstovų nuo kokios nors draugijos, partijos ar susivienijimo kuopų. Teip, Amerikos lietuvių buvo šimet trys konvencijos: 1) Socialistų—Waterbury; 2) A. L. Susivienijimo—Clevelande ir 3) A. Liet. Rymo Katal. Susivienijimo—Worcestery.

„Konferencija“ irgi jema šaknį iš lotynų kalbos nuo žodžių *con-fero*,—pranešt, patart, pasiteiraut. Čionai jau reiškia nebetiktai susivaziavimą, bet jame pasikalbėjimus, sątaravimus, susitarimus. Paprastai vienok įėjo dabar madon vadinti konferencijomis nedidelius susirinkimus, pavyzdin: jeigu A. L. S-mo keletas kuopų iš tulos apygardos susitars apie kokį nors vietinį lietuvių arba ir tos organizacijos reikalą pasiūnekėt, tai įgaluos savo viršininkus į tokią ir į tokią vietą susirinkt. Ot, tas jau bus konferencija. Arba A. L. S-mo viršininkai gali kokiame extra-atsitikime susivaziuot ir apie kokį nors dalyką pasiūnekėt ir susitart. Tas jau bus nė konvencija.

Konvencijos yra susirinkimas, konferencija—pasiūnekėjimas. — *Red.*

Iš Rusijos piliečio užrašėlių.

Dauguma girdėtis šaukia,—net ir Amerikoje, kad Rusijoje nėra laisvės.

Kokia tai biauiri melagystė! Laisvės Rusijoje bujoja ir plėtojasi kaip niekur. Ypač žemiau sekančios:

— Laisvė žodžio: „Š!“ „Cit!“

— Laisvė susirinkimu: piliečių... kalėjimuose.

— Laisvė spaudos... popierinių pinigų, o ypatingai laisvė spaudos... pristavų, gubernatorių.

— Ypatos nepaliečiamybė... visų „personų“ — žmogžudžių, — biurokratijos, juodašimčių.

Yra teipgi visuotinas, tiesus, lygus ir slaptas... išgėrimas puskvorčių ir pusgorčių prieš monopolius.

Kulkasvaidys.

*
*
*
Ministerijoj.
— Prie kokios partijos pri-guli jūsų ministras ir departamentų direktoriai?

— Prie sąjungos kiekvieno mėnesio 20 dienos*). „K.“

*) Tą dieną Rusijoje išmoka čionovnikams algas... *Red.*

Kankiniu Kasos apyskaita.

Už ketvirtųjų metų pirmąjį trečdalį.

(I. 07—IV. 07).

[*Klaidos atitaisymas.* Pereitųjų metų trečiojo apyskaitoj yra įsispriaudusi klaida, kurią šiuo atitaisyme, butent Komiteto įplaukose gautųjų iš „Lietuvos Ukininko“ pinigų suma turi būti ne 9,40 rub., o 17,30 rub. Todėl ir likusiųjų Komiteto kasoje pinigų suma vietoje 391,71 rub. turėtų būti, kaip žemiau mūsų ir įtraukta, 399,61 rub.).

I. Komiteto apyskaita.

Įplaukos.

1) Iš „Amerikos Kankinių Komiteto“ rb. 205.10; 2) Suvalkų gubernijoje surinkta rb. 69.80; 3) Ukmergės paviete ir mieste surinkta rb. 48.49; 4) Panevėžyje surinkta rb. 26.84; 5) Kaune surinkta rb. 20.60; 6) Velykoms paaukota rb. 6.00; 7) Nuo Benk. rb. 2.00; 8) Per „Skardo“ redakciją rb. 48.15; 9) Per „L. Ukininko“ redakciją rb. 119.71.

Iš viso rb. 546.69

Iš pereitųjų metų liko rb. 399.61

Viso labo rb. 946.30.

Išlaidos.

1) Vilniaus kaliniams rb. 164.26; 2) Kalvarijos kal. rb. 214.80; 3) Ukmergės kal. rb. 98.49; 4) Panevėžio kal. rb. 86.84; 5) Kauno kal. rb. 130.60; 6) Rygiečiui rb. 10.00; 7) Vil. Us. Liaud. rb. 22.74; 8) Dril. rb. 10.00; 9) Sugrąžinta Suvalkų gub. skyriaus skolos L. S. D. P. kasai rub. 100.00; 10) Krasos išleidimai rb. 4.22.

Iš viso rb. 841.95

Įplaukų buvo rb. 946.30

Kasoje liko rb. 104.35

II. Užsienio atstovo apyskaita.

Iš pereitųjų metų liko fr. 19.35

Šį trečdalį išleista fr. 2.10

Kasoje liko fr. 17.25.

Už „Kankinių Kasos“ Komiteto užsienio atstovas *A. Vardas.*

Paryžiuje, Liepos d. 1907 m.

Atsiszaukimas in žmogiską protą.

Kaip paraginti mainierius nepriuginčius prie unijos.

Keli anglekasių unijos urėdinkai raporte apie kietąją angliją praneša, kad mūsų vietai čia pamažu rašosi prie unijos regimai jie pradeda suprasti kad jei jie nori prilaikyti dabartinius uždarius, reikia priklaikyti unijos galybę, nes tai yra unija, ką prilaiko uždarius ir ateityje išreikalaus da kitus pagerinimus.

Tai yra labai gera naujiena, nes mus labai apeina mūsų vietai padėjimas. Mūsų geidžiame jiems pasisiekimo. Mūsų norime, kad jie eitų pirmyn. Mūsų trokštame, kad jie visi, ką dirba kietosios anglies kasyklose, turėtų geresnius uždarius ir geresnes darbo išlygas, ir mūsų aiškiai suprantame, kad tik per pasiatengimą gerai susiorgauti zavusios unijos tos išlygos bus atsiestos.

Kad mūsų vietai, kurie čia gyvena, gabenasi iš Lietuvos į čia savo pačius, vaikus ir gimines, jie taip daro, nes tiki, si, kad jie turės vis tokius uždarius, kokius jie dabar turi, arba susilauks da didesnių. Bet jeigu jie tikrai nežinotų, už kiek laiko jų darbo valandos bus pailgintos arba jų uždariai sumažinti, arba jeigu jie nežinotų, kada jiems atsieis but be darbo kelis mėnesius eilė streiko, kuris suėtų jų disus į šolį padėtus suėdiniumus, jie ne taip skubintų pasikviesti savo gimines ir draugus.

Atsiranda mainierių, ką tvirtina, užidėjimas didelių kompanijų esančių neteisingas dalykas dėl darbininkų, o tuom tarpu turi pripažinti, kad toms didelėms gerai sekasi, o toji su kuria mainieriai daugiausiai susideda - anglies savininkų organizacija, duoda darbo tuksantams darbininkų.

Vieton skųstis, kad neteisinaigai apsieinama, darbininkai turėtų pasekti prezidento J. Mitchello patarimą ir su visa energija triusti apie ištobulinimą mainierių unijos. Visi kapitalistų pinigai būtų antieik, jei nebutų darbininkų dirbančių; ir pinigai ir anglies savininkai stovėtų dyki, jei neatsirastų mainierių noringų išimti tą angliją, kurią gamta pakavojo žmonijos pasinaudojimui.

Iš visų šios šalies dalių, kad esti metiniai darbo organizacijų mitingai, ateina raportai apie puikias pasekmes, kur darbininkai ištikimai laikosi prie unijos, prie kurios jie prieguli, ir kur jie klauso savo vūšininkų ir neatsimeta nuo unijos. Iš to turėtų imti pamokiuimą tie mainieriai, ir tokių yra daugelis, kurie dėlto, jog dirba po 2-3 metų kontraktu, kurį jų unijos galybė jiems išgavo nuo operatorių, tiki, jog jie gali nepaisyti apie uniją, apieisti ją ir susičėdyti kelis dolerius, kuriuos jie būtų turėję įmokėti į uniją.

Niekados šios šalies anglia kasyklų darbininkai neturėjo pagabėnės valandos apsvaryti, ką unija yra padarius, nes dabar yra ramu visuose mainių distriktoose ir daugelis dirba po kontraktu ant 2-3 metų, biznišku kontraktu su operatoriais, po tokiu kontraktu, kokio jie vieni niekad nebutų galėję įgyt be unijos pagalbos, ir kuris geriau juos sutaukė su operatoriais, negu jie pirmiau buvo.

Mūsų viengenčiai, kurie dirba kietosios anglies kasyklose, turi suprasti iš metinio raporto J. Mitchell'io dabartiniam metiniam susirinkime Indianopolyje, kad daugelis mainierių tame distrikte neišpildo unijos reikalavimų. Kiekvienam distrikte skaitlius sąnarių gale metų susimažino, vietoj ką turėjo pasidauginti.

PIKNIKAS!

Draugystės Szv. Kaimiero, Plymouth, Pa. Atsibus Fera Brook Parke, Utarninke 6 d. Ruggiučio 1907. Karai spešil ateis į Plymouthą 8:30 ryte. Taigi lietuviai ir lietuvaitės, seni ir jauni prisirengkit iš anksto. Kiti karai eis paprastai. Muzika bus kuopuikiausia.

KOMITETAS.

Lietuviškos Literatūros agentas.

Visokios lietuviškos kalboj knygų yra gamamos pas mane; teipgi užrašinėju lietuviškus Amerikos laikraščius ir iš Lietuvos „Skardą“.

Esu „Skardo“ bei jo išleisčių knygų agentu; pažiūrėjimui galima gauti 1 No. už 6 c. pašto ženkliais.

Visados įleikite už 2 ct. pašto ženklė (markę) dėl atsakymo.

Lietuviai, visa los kreipkitės pas savo draugą, P. J. KAILIŲ, 1515 Sheff eld st., Allegheny, Pa.

Pittston, Pa.

Jūs patys galite suprasti, kad važiuojant 17 dienų per maras ir sveikiausias žmogus turi apsirgti, o sergantį nepriima į Ameriką, tai jis ir vėl turi važiuoti 17 dienų atgal. Teip važinėjami žmogų sunaikina jo turta ir jį patį vada iš svieto. Bet nuo tokių nelaimių galite apsisaugoti. Pirkdami šipkortes klauski pas mane, o aš jums pasakysiu kokiu budu galite pervaziuoti į 7 dienas, tai į tą trumpą laiką ir silpnas žmogus išliks nesirgęs ir laimingai atvažiuos pas jus į Ameriką. Norėdami žinoti tikrą teisybę, paklausinėkit tų žmonių, kurie jau per maro pagelbą atvažiuo į 7 dienas per maras be jokio vargo laimingai pribuvo į Ameriką. Ir jūs turite tiesą naudotis tuo, kas yra geriau. Iš toliau klausgite per laikus.

Per luo lu dziogorėlius, lenciugėlius, visokius žėdus, mašinas gromatom drukuot \$4 iki \$100.

Siunčiu pinigus, Daviernastes, šipkortes į visas dalis svieto.

Su guodone

G. J. JESZMANT,
171 N. Main st. Pittston, Pa.

„Dziennik Ludowy“

vienatinis lietuvių darbininkų dienraštis, pradedamas metams 3 dol., pusei metų 1,50. Adresuok: 627 Milwaukee ave., Chicago, Ill.

„Mesk fizikas šunims, aš jų nenoriu“.

SHAKESPEARE. MACBETH V. 3

Paprotis imti daug fizikų t. y. visokių pilių ir aštrių gyduolių nuo žarnų užsikimšimo yra paprastu dalyku sviete, o šitas yra didžiausia padaroma klaida. Imant daistą atsakaučiame laike, jisai buva labai naudingas, vienok jį imant nuolatai padaro jis vien blėdį, paraližuoja žarnas. Jėgu tamista atraudi neregulariškumą veikime gromuliojimo organų, tada neįieškok vien palengvinimo, bet stverk's už šaknų to blogo, idant prašalinti viską galutinai. Ncrint tą atsiecti tamista turi butinai vartoti Trinerio Amerikoniškąjį Elikisyra Karčiojo Vyno. Šitas vaitas veikia tiesiai ant skilcio ir priverčia jį priimti valgi ir perleisti be jokių kliudų į žarnas galutinam išlėstymui. Paistas veikia tiesiai ant delikatnų žaumenų žarnų priversdama jas maistą pilnintėliai išlėstyti, sugromuliuoti maistą pilnai ir pagaminti naują kraują, o po trumpo laiko tamista galėsi visiškai pamesti vartojęs pilerę plotkeles. Vartok vaista nuo visų nesveikumų skilvio ir žarnų. Gaunamas aptiekose. Jos. Triner, 709 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

GRAMATIKA

angliškos kalbos.

su ištarimu kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, kaip tai: *beast* (byst) *žvėris*; *eight* (eift) *aštuoni*; *eye* (ai) *akis* ir t. t. 174 psl. su prisiantimu - \$1.25.

Naujas Budas

išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyti, be pagalbos mokiniojaus, 24 psl. su prisiantimu 10 ct.

Pinigus reikia sūsti per „Money Order“ ant šio adreso:

Vaikų Draugas arba kaip išmokyti skaityti ir rašyti be mokiniojaus. 220 abrozėl ai parodo žodžius druko ir gražiai rašto. Rašto žodžių yra 285. Psl. 64. Su prisiantimu 15c.

P. MIKOLAINIS,
P. O. Box 62 New York City.

Pigiai.

Ant pardavimo 50 egzempliorių knygų visokio skyraus: istoriškų, dainų, psakų ir tt. Puikiai apdarytos. Priežastis pardavimo keliauju į Lietuvą. Dasižinonit ant šio adreso:

M Alianskas
432 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.